

Bij alle discussies, de afgelopen jaren binnen de Verenigde Naties tussen rijke en arme landen over duurzaam bosbeheer overal ter wereld, is altijd weer een van de opmerkingen van de vertegenwoordigers van arme landen: "Als jullie zo graag willen dat wij onze bossen duurzaam beheren, dan moet je daar ook wat voor over hebben". En dan volgt de niet onredelijke redenering dat duurzaam bosbeheer kostenverhogend werkt. Je moet zorgvuldiger met het bos omgaan, je zult waarschijnlijk een certificeringssysteem moeten gaan toepassen en zo zal er nog wel meer zijn. Dat het bos daardoor veel langer zo niet voor altijd als producent van goederen en diensten kan functioneren ontkent niemand, maar van die voordelen merkt niemand nu al iets in zijn portemonnee. Maar geld en dan geld in de vorm van ontwikkelingshulp is de sleutel tot duurzaam bosbeheer, dat is dan de boodschap.

Als u mij had gevraagd waarom er zo weinig door particulieren wordt geïnvesteerd in duurzaam beheer van tropische bossen zou ik niet lang hoeven nadenken. "Omdat het te weinig oplevert, stupid", zou waarschijnlijk mijn antwoord geweest zijn of woorden van gelijke strekking. Maar of

Geld voor duurzaam bosbeheer

daarmee de kous af is, is de vraag.

Op verzoek van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking heeft een groepje vertegenwoordigers van FORM Ecology Consultants en het Nederlands Comité voor IUCN (the International Union for the Conservation of Nature, ook wel de World Conservation Union) een studie gepubliceerd over particuliere investeringen in duurzaam bosbeheer en dan vooral in ontwikkelingslanden.

Het rapport stoelt op vier elementen: een literatuurstudie, interviews met vertegenwoordigers van 8 organisaties zoals de Amazon Teak Foundation, de Stichting FACE, NOVIB een pensioenfonds en de Triodos Bank, de beschrijving van case studies waarin zowel mogelijkheden als knelpunten aan de orde komen en uiteraard aanbevelingen voor follow-up.

En inderdaad, in het algemeen aarzelen particuliere investeerders om in duurzaam bosbeheer te investeren. Om te beginnen leveren investeringen in bosbouw minder op dan in andere sectoren, er is bovendien veel onbekendheid met de sector die voor een belangrijk deel is toe te schrijven aan afwezigheid van betrouwbare financiële informatie en tenslotte heeft de bosbouwsector niet zo'n beste reputatie: ontbossing op grote schaal en juist een gebrek aan duurzaam gebruik van bossen. Dit is op zich geen schokkende of heel erg nieuwe informatie. Het aardige van de studie is dat er toch ook mogelijkheden genoemd worden. Duurzaam bosbeheer is steeds meer een onderwerp van gesprek in internationale fora en

het publiek laat steeds meer (maar nog lang niet genoeg) merken daar belangstelling voor te hebben, bossen hebben gelukkig ook een groen imago, steeds vaker scheppen regeringen een gunstig belastingklimaat voor bebossingen en er zijn tenslotte ook voorbeelden van rendabele beleggingsprojecten in de bosbouwsector. Van het laatste noemt het rapport als positief voorbeeld de Groenregeling Buitenland waarbij Nederlandse investeerders voor milieuvriendelijke investeringen in ontwikkelingslanden en in Midden- en Oost Europa door de fiscus beloond worden.

Maar wat de zaak natuurlijk helemaal geen goed heeft gedaan is het gelazer met de Teakwood Rendementspolissen van OHRA en het uiteindelijk besluit van OHRA om ermee te stoppen. Dat OHRA met zeer rooskleurige financiële vooruitzichten op de propfen kwam lijkt me logisch, dat zou ik ook doen als ik zulke polissen zou verkopen. Dat ze dat baseerde op veel te optimistische groeiverwachtingen was voor mij ook duidelijk. Maar dat er zo'n hetze over uitgevochten moest worden heb ik nooit begrepen en nu wil ik het niet meer weten, het kwaad is gedaan. (Dit heb ik gelogen, ik wil het natuurlijk nog steeds weten, ik ga er alleen geen moeite meer voor doen, tenminste niet voor ik met pensioen ben.) De hele zaak heeft in ieder geval in Nederland de reputatie van de bosbouw voor de komende tijd gewoon kwaad gedaan. En dat is weer heel betreurenswaardig.

En of geld in de vorm van ontwikkelingshulp echt de sleutel is tot duurzaam bosbeheer, daar heb ik het nog wel 's over.